

Aloite kunnallisen kansanäänestyksen suorittamisesta (Kuntalaki 24 §)

Ei pumppuvoimaloita Kemijärvelle

Kemijärvelle on suunniteltu neljä pumppuvoimalaitosta. Monet kuntalaiset ovat järkyttyneitä ja epäuskoisia että tällaisia voidaan suunnitella järveen, joka on jo vuosikymmeniä ollut säännöstelty seitsemän metrin veden vaihtelulla. Viime aikoina järvi on ollut jopa lyhytaikaissäännöstelty asukkaiden havaintojen mukaan.

Pumppuvoimaloista on luvattu saatavaksi huomattava määrä kiinteistöverotuloja. Voimalaitosten kiinteistöverotulojen kohdentuminen on kuitenkin epävarmaa hallituksen kaavaileman valtiosuusuudistuksen vuoksi. Pahimmassa tapauksessa käy niin että huomattava osa verotuloista jaetaan muualle ja kemijärveläisille jää vain haitat pumppuvoimalaitoksista.

Lisäksi luvataan työllisyyttä mikä on sekin kyseenalaista koska rakennusvaiheessa kilpailutetaan urakoitsijat ja urakat menevät yleensä ulkomaisille alihankkijoille tai kunnan ulkopuolella toimiville tahoille. Vaikka kemijärveläisiä työllistyisi olisi työ väliaikaista koska valmis laitos tarvitsee muutaman työntekijän ja laitosta ohjataan etänä.

Haitat sen sijaan ovat ilmiselvät. Esimerkiksi Ailangantunturin alueella ei ole tehty riittävästi inventointeja koskien saamelaisten kulttuuriperintöä ja se saattaisi vahingoittaa, mikäli voimaloita alettaisiin rakentamaan. Ailangantunturin kupeella sijaitseva Tunturilampi tuhoutuisi täysin neliökilometrisen vesialtaan alle. Pumppuvoimalahankkeissa tuhoutuisi lähteitä sekä virtavesinä puroja ja noroja, jotka ovat Euroopan Unionin vesipuitedirektiivin sekä vesilain suojelemia. Metsälain suojelemaa yli 300 metrin korkeudessa sijaitsevaa lakimetsää jouduttaisiin kaatamaan. Pumppuvoimalahankkeet vaikuttaisivat Kemijoen pää- ja sivuvesiin Keski-Kemin ja Yli-Kemin kalatalousalueiden lausuntojen mukaan. Hankkeiden toteutuminen toisi haitallisia yhteisvaikutuksia ammatti- ja virkistyskalastukseen Kemijärvestä sekä sen ylä- kuin alapuolisissa vesistöissä. Suomen Luonnonsuojeluliiton Lapin piirin mukaan Ailangantunturille ja sen ympäristöön kaavailut pumppuvoimalat ovat yksistään omine tai yhteisvaikutuksineen EU:n vesipuitedirektiivin vastaisia ja toteuttamiskelvottomia.

Haittavaikutukset syntyisivät välittömästi jo rakentamisvaiheessa raskaan liikenteen, maansiirtotöiden, kallioräjäytysten sekä ruoppausten seurauksena. Ruoppaukset aiheuttavat liejujen ja todennäköisesti entisen sellutehtaan haitta-aineiden sekoittumisen vesistöön. Tämän seurauksena virkistyskäyttömahdollisuudet supistuisivat välittömästi ja orastava matkailu vaarantuisi. Kemijärven vesistön lisäksi vaarojen ja tunturialueiden henkinen arvo on kuntalaisille merkittävä. Kulttuuriperinteen muodostama side Kemijärven ala-altaan alueella tapahtuvaan jokavuotiseen kevätpillkimiseen on hyvin vahva. Järven käytön perinteet ovat vuosisataisia. Yhdenkin pumppuvoimalan toteutuminen tarkoittaa, että järvi ei jäädy ja talven virkistyskäytöstä tulee erittäin vaarallista, jopa mahdotonta. Kesän virkistyskäytössä veden virtaamia on haastavaa arvioida. Suunniteltujen voimaloiden vaikutusalueilla on mm kuhan lisääntymisalueita sekä muikun kutualueita jotka vaarantuvat kuin myös mahdollinen Tunturilammen nieriäkanta, joka on jääkauden jälkeinen reliikki. Hanke tuhoaisi myös mahdollisen raakkupopulaation.

Kemijärven kaupunginvaltuustolla on pumppuvoimalahankkeissa täysi lain suoma päätöksenteko-oikeus. Lainsäädännön mukaan kunnalla on oikeus päättää omista asioistaan ja hallinnastaan itsenäisesti, lukuun ottamatta sellaisia asioita, jotka kuuluvat valtion tai muun ylemmän tason viranomaisen toimivaltaan. Kunnan itsehallinto on perustuslain takaama oikeus. Perustuslain 121 § säätelee kuntien itsehallintoa ja toteaa, että kunnilla on oikeus päättää itseään koskevista asioista.

Tällä kunnallisella kansanäänestysaloitteella vetoan Kemijärven kaupungin valtuustoon, että pumppuvoimalahankkeet keskeytetään. Hankkeita ei tulisi kaavoittaa tai muutoinkaan edistää.

Toiveikkain terveisin luontomme puolesta.

Sirpa Iivari
Kemijärvellä
14.01.2025